

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ
ФЕДЕРАЦИИ МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ СЕВЕРНАЯ ОСЕТИЯ-АЛАНИЯ

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Средняя
общеобразовательная школа им. Героя Советского Союза К.Е.Холова».

РАССМОТРЕНО
на заседании МС школы
Председатель МО учителей родного
(осетинского) языка и литературы
 Алборова З.Х.
Протокол № 1
от «29» 08 2022г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета
«Осетинский язык»
для 7 класса основного общего образования
на 2022/2023 учебный год.

Составитель:
Учитель родного (осетинского) языка и литературы
Алборова Зарина Хазбиевна.

Владикавказ, 2022

**Кусæн программа
мадæлон литературæйæ, 7-æм кълас,
æдæппæт 51 сахаты**

№	сахæг тæ	нымæ ц	Урочы хуыз, тип	Урочы темæ	Универсалон ахуырадон архæйдтытæ	Фæстиуджытæ
1	1		Урок-балц ивгъуыдмæ	Адамон сфæлдыстады хуызтæ æмæ сæрмагонд спецификон æууæлтæ. Сæ ахъаз литературæйы рæзтæн.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад, Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын.	Зоной: текст, йæ мидис; йæ цаутæ æмæ сæ рæзт (сюжет); сæ хъайтарты, уыдоны æууæлтæ æмæ æмæ ахастытæ; -дзырдаивады хуызтæ: фольклорæй – миф, кадаг, таурæгъ, аргъау, зарæг; Арæхсой: - тексттæ раст, аив æмæ рæвдз кæсынмæ; - уацмысты мидис радзурынмæ; фæрстытæн бæстон дзуапп дæттынмæ; -уацмысы мидис равдисынæн пълан саразынмæ, уыцы пъланыл цыбыр
2	1		Ног зонындзинæд тæ амоныны урок	Кадаг «Батрадз æмæ сохъыр уæйыг Æфсæрон фырт Алæф»- ы сæйраг хъуыды – адæмы намыс æмæ сæ бартæ хъахъхъæнын. Кадаг «Сослан – тыхагур»- хъуыды –	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын,	Эпос. Нарты кадджытæ. «Батрадз æмæ Сохъыр уæйыг Æфсæроны фырт Алæф». Батрадзы патриотон сгуыхт. Адæмы намыс. "Æртæ хистæры раныхæстæ, сæ мидис. Нæртон лæджы хæрзтæ: сæр сæрма хæссын (кад æмæ намыс), патриотизм, рæстдзинад дзурын, хистæр æмæ кæстæры нывыл ахастытæ, гуыбыныл уæздан уæвын,

				тыхæвзарæгыл худын.	ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын кæнын.	сылгоймагæн æгъдау дæттын. Кадæджы сюжетон арæзт. "Уырымæджы æнæном лæппу".
3	1		урок- «диссæгтæ — нæ разы»	<i>Презентаци.</i> Фæндыр — адæмы фарн æмæ аивадон символ кадæг « Фæндыр куыд фæзынди» -йы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыгæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстыгæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	«Фæндыр куыд фæзынди».Фæндыр- адæмы фарн æмæ аивадон символ.
4	1		урок- «диссæгтæ — нæ разы»	«Кодзырты Таймураз» - ы адæм æмæ æлдæртты быцæу.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыгæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстыгæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Таурæгътæ. "Кодзырты Таймураз". "Ларс æмæ Хуха". Санаты Уари. "Бæтæйы фыртгæ". "Кодзырты Таймураз". Таурæгъы конфликт — адæм æмæ æлдæртты быцæу. Кæсгон æлдары æнæгъдау митæ. Ирон мады æгъдау. Таймуразы сгуххт. Йæ хъайтарон мæлæт.
5	1		Урок-лæвар Семæй	Мыггæгты ахастыгæ æмæ быцæутæ «Ларс æмæ Хуха» -йы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыгæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын	"Ларс æмæ Хуха". Таурæгъы мидис — мыггæгты ахастыгæмæ быцæутæ. Куыртгаты уавæр. Хистæрты ныхас. Æфсымæрты лæгдзинад. Се сгуххт фыдгултимæ тохы. Адæмы ахаст т хъæбатырты

					<p>æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	сгуыхтмæ.
6	1		Урок-экскурси	<p>Санаты Уарийы таурæгъ «Бæтæйы фырттæ» - йы мидис.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын</p> <p>æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Цæлыккаты Ахмæты куыст адæмон таурæгъыл. Санаты Уари. "Бæтæйы фырттæ". Таурæгъы мидис. Йæ фольклорон æмæ историон бындур. Адæм æмææлдæртты быцæу. Бæтæйы фыртты уавæр, сæ тох намыс æмæ бартыл. Се сгуыхт хъуыддæгтæ. Сæ быцæу кæсгон æлдæрттимæ. Будзи æмæ Аслæнбег — адæмы хæрзгæнджытæ. Сæ трагикон мæлæт. Геройты фæлгонцтæ.
7	1		урок-портрет	<p><i>Презентаци</i> Къоста – поэт, рухстауæг, адæмы фæтæг. Адæмы царды нывтæ йæ уацмысты. Фырт æмæ фыды ахæстытæ «Ныфс» -ы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын</p> <p>æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Къоста — поэт, рухстауæг, адæмы фæтæг. Йæ царды сæйраг цаутæ. Адæмы царды нывтæ йæ уацмысты. Поэты монолог. Фырт æмæ фыды ахаст кæрæдзимæ. Дыууæ цæстæнгасы цардвæндаг æмæ царды нысанмæ. Сфæлдыстад — фæллойы хуыз. Поэзийы мидис æмæ æууæлтæ ацы уацмысмæ гæсгæ. "Ныфс" — Къостайы адæмондзинады поэтикон нывæст.
8	1		Урок- балц ивгъуыdmæ	<p>«Хъуыбады» - йы мидис.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p>	Уацмысы мидис. Сидзæры уавæр. Фыййауы цард. Фæндырдзæгъдæджы цард æмæ

					<p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæраг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	хъысмæт. Йæ зарджыты мидис, йæ бæллицтæ. Æрдзы нывты символон (аллегориян) мидис. Поэт æмæ фæндырдзæгъдæджы æмхуызон миниуджытæ.
9	1		Урок-раныхас	Хæххон царды нывтæ «Мæгуыры зæрдæ» - йы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæраг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæраг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæраг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Хæххон царды нывтæ. Мæгуыр адæмы зын уваер æвадат хæхты . Фæллойгæнаг адæймаджы ныфс æмæ оптимизм.
10	1		Урок-раныхас	Лирикон хъайтары бæллицтæ «Тæхуды» - йы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæраг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæраг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæраг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад ,</p>	Лирикон хъайтары бæллицтæ — адæймаджы æхсызгондæр фæндиæгтæ. Поэты фæндон — адæмæн лæггад кæнын.

					Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын		
11	1			Презентаци	Æрдзы нывтæ, сæ нысаниуæг «Всати» -йы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыгæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстыгæ æвæрын, хи хъуыдыгæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
12	1			Гæдиаты Секъа.	«Арагуийы Ерыстау æлдар» - ы мидис.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыгæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстыгæ æвæрын, хи хъуыдыгæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Секъайы царды хабæртгæ
13	1		Тексты анализ	Адæмы тох сæ бартыл	«Арагуыйы Ерыстау æлдар»-ы	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыгæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстыгæ æвæрын, хи хъуыдыгæ æргом кæнын,	Уацмысы мидис. Адæмы тох сæ бартыл.

					<p>ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад ,</p> <p>Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
14	1		Тексты анализ	Радзырд «Бæхдавæг»-ы мидис.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад ,</p> <p>Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Радзырды мидис. Къæрных æмæ кусæг лæппуты хицæн æууæлтæ. Фыдгæнæг — фыдвæндаг. Гуыйманы мидхъуырдухæн æмæ йæ фæсмон. Уацмысы гуманистон хъуыдытæ.
15	1		Хи æмæ искæй архæйдтытæм хъус дарыныл фæцалх кæныны урок	Гаглойты Рутен. Галуан æмæ уынг – дыууæ царды æвдисæнтæ «Цард» -ы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад ,</p> <p>Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Радзырды мидис. Зымæджы нывтæ. Галуан æмæ уынг — дыууæ царды æвдисæнтæ. Хъæздгуыты цард æмæ æгъдæуттæ.
16	1			<i>Презентаци.</i> Коцойты Арсены цард æмæ сфæлдыстад. Арсен зианхæссæг æгъдæутты ныхмæ.		Арсены царды цаутæ. Арсен зианхæссæг æгъдæутты ныхмæ тохгæнæг.

				Радзырд «Дадолты мæт» -ы мидис		
17	1			Пьесæ «Гæдыйы къах цыбыр у» - йы сюжет æмæ архайд.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад ,</p> <p>Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Пьесæйы сюжет æмæ архайд. Йæ конфликт. Сауджын æмæ моллойы быцау. Сæ дин æмæ сæ хи¬ны нысан.
18	1			<i>Презентаци.</i> Гæдиаты Цомахъ. Цомахъы цард æмæ сфæлдыстад. Зымæджы æмæ уалдзæджы символон мидис æмдзæвгæ «Фæндон».	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад ,</p> <p>Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Фыссæджы царды цаутæ. Цомахъ — рухсад æмæ сæрибарыл тохгæнæг. Æрдыз нывтæ æмæ мæгуыр адæмы уавæр. Поэ ты фæндиæгтæ адæмы амонд æмæ сæрибар цардыл. Зымæг æмæ уалдзæджы символон мидис
19	1			«Хуры тын», «Бæлон», «Ме' фсымæрмæ» -йы иумæйаг идейон ахаст.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p>	Ахæстоны фыстытæй". Сæ æнтысты хабар. Сæ иумæйаг идейон ахаст. Эпиграфы нысаниуæг. "Хуры тын". Ахæсты уæззау уавæр. Йæ цин æмæ йæ хыг. Хуры рухс - сæрибары аллегорийы фæлгонц. "Бæлон". Ахст лæджы ахаст сæрибар

					<p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>бæлонмæ. Мысинагтæ æмæ фæндиæгты сæвæрд. Поэты бæллицтæ -сæрибар æмæ уарзондзинад. "Хæлæг". Ахæсты тыхст, йæ тырнындзинад сæрибармæ, фыдыбæстæм. "Ме 'фсымæрмæ". Ахæстони цæстуынгæ æрхæндæг ныв. Ахст адæймаджы зæрдæйы уаг уыцы зындоны уавæры. Ахæстон æмæ æддаг дунейы контрастæ. Лириконт геройты бæллицтæ. Патриоты æнкъарæнтæ</p>
20	1			<p>Презентации. Нигеры цард æмæ сфæлдыстад. Поэмæ «Бадилон симд» - ы мидис.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Поэмæйы мидис. Бадилон æлдæртты цард. Сæ куывд æмæ йæ нысан. Се 'гъдæуттæ æмæ сæ зондахаст. Фацбайы удыхæд. Йæ трагиконт хъысмæт. Саг æмæ куыйты æмбисонд. Йæ ахаст поэмæйы сюжетмæ.</p>
21	1		Поэмæйы анализ	«Фæнды цæрдуды цæрын парaxат»	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p>	<p>Æрдзы уаг æмæ йæ аивадон нысаниуæг.</p>

					æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	
22	1			Хъуылаты Созырыхъо. «Тотрадзы зарæг» -ы хуымæтæджы лæджы сгуыхт..	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Поэмæйы мидис — хуымæтæг ирон лæджы сгуыхт. Тотырадзы балцы нысан. Хъæсойы æгъдау æмæ уæздандзинад. Дардбæстаг æлдæртты уаг. Идæдз усы зондахаст, йæ фæндон. Тотырадзы зонд.
23	1			Хæххон лæджы цард «Муссæйы скъола» - йы. Хицæн фæлтæрты ахаст ахуырадмæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Хæххон лæджы цард. Муссæйы хæстон хъуыддæгтæ. Йæ бæллиц — скъола саразын. Адæмы æмбырд. Хицæн фæлтæрты ахаст ахуырадмæ. Хæрзгæнæг адæймаджы амонд.
24	1			Хъамбердиаты Мысост. Æмдзæвгæтæ: «Чызгимæ ныхас», «Æхсæвæддæ»- йы сæйраг хъуыдытæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа	Æрдзы диссæгтæ, æхсæвы нывтæ. Æрдз æмæ адæймаджы цард. Æрдзы фидæуц — поэзийы суадон. Лирикон геройы патриотизм

					<p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
25	1		урок-лекци	<p><i>Презентаци.</i> Дзесты Куыдзæджы царды хабæрттæ. Радзырд «Хорхæссæг» -ы архайд æмæ цаутæ.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	"Хорхæссæг". Архайд æмæ цауты рæстæг. Хæххон æвадат царды нывтæ. Хоры сæфт. Адæмы катый. Фыд æмæ фырты балц.
26	1		Тексты анализ	<p>Тох царды сæрвæлтау æрдзы тыхтимæ.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Тох царды сæрвæлтау æрдзы тыхтимæ. Трагикон хъысмæт æмæ йæ аххосæгтæ. Радзырды гуманистон хъуыдытæ.
27	1		Урок-зонындынадтæ хъахъхъæнын	<p>Пейзажы ахадындзинад уацмысы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын,</p>	Пейзажы ахадындзинад уацмысæн.

					<p>проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
28	1		урок-лекци	<p><i>Презентаци.</i> Фæрнион Къоста. Дзæрæхохты Хадзы – Мураты сгуыхтытæ «Хъæбатыр Цæргæс» - ы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Фæрнионы царды хабæрттæ."Хъæбатыр цæргæс". Дзæрæхохты Хадзы-Мураты сгуыхтытæ. Æдæгдзинад æмæ æрхъуыды ацы радзырды. Адæмы ахаст хъайтармæ.</p>
29	1		Тексты анализ	<p>Хъайтары тохы нысан уацмысы</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Хъайтары тохы нысан. Йæ фæзминаг миниуджытæ. Сæрибар æмæ патриотизмы мотивтæ радзырды.</p>

30	1		Урок- беседа	Кочысаты Мухарбег. Хæст æмæ адæймаджы хъысмæт «Хъама», «Адæмы маст» -ы.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыгæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстыгæ æвæрын, хи хъуыдыгæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадзындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Поэты хъысмæт. "Мæ хæс". Хæст æмæ адæймаджы хъысмæт. Патриоты хæс, йæ тохы нысан. Поэты бынат æхсæнады царды. Адæймаджы намыс æмæ сæрыстырдзинад. "Фæстаг салам". Хæстоны хъысмæт. Поэт-патриоты ард. "Хъама". Йæ темæ. Поэты ахаст йæ хотыхмæ рæстæджы ивæнты. Поэты фæдзæхст — сæрибар æмæ фыдыбæстæ хъахъхъæнын, тохмæ цæттæ уæвын. "Адæмы маст". Æмдзæвгæйы темæ — знæгты æрбабырт æмæ советон адæмы патриотизм. Поэты ныфс æмæ оптимизм, йæ сидт уæлахизыл тохмæ.
31	1		Урок-беседа	Мамсыраты Дæбе. Цауты историон рæстæг - «Цыт»- ы. Дыууæ хæдзары цæрды дыууæ уавæры æвдисæнтæ.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыгæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст коммуникативон уаа фæрстыгæ æвæрын, хи хъуыдыгæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадзындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын	Дæбе — зынгæ ирон фыссæг. "Цыт". Цауты историон рæстæг. Дыууæ хæдзары царды дыууæ уавæры æвдисæнтæ. Дзынгайы уаг, йæ удыхъæд, йæ хъысмæт. Цолайы цардвæндаг. Йæ монон рæст æхсæнадон царды. Цыт æмæ намысы мидис дыууæ æхсæнады. Уацмысы идейæ — фæллойгæнагæн кад кæнын.
32	1		Иумæйаг хатдзæг кæныны урок	Дзынгайы удыхъæд.	Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыгæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонæн уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст	

					<p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
33	1		Урок-беседæ	<p>Калоты Хазби. Поэты фæдзæхст «Фæстаг салам»- ы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Поэты хъысмæт. Йæ лирикайы мотивтæ. Сæрибары хæстоны сгуыхт æмæ кад. "Фæстаг салам". Æвзыгъд лæппуйы хъуыдытæ хæстмæ цæугæйæ. Йæ лæгдзинад. Йæ ныфс, йæ идеалтæ. Сыгъдæг уарзондзинад æмдзæвгæйы.</p>
34	1		Тексты анализ	"Кард"	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Хæстон уавæр. Мадæ фæдзæхст йæ фыртæн — фыдæлты кард кадимæ дарын. Тохон фæлтæрты бастдзинад, хъайтарон традицитæ.</p>
35	1		Урок- балц ивгъуыдмæ	Джыккайты Шамил.Сосланы хæстон сгуыхтытæ	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p>	<p>текст раст, аив æмæ рæвдз кæсынмæ; - уацмысты мидис радзурынмæ; фæрстытæн</p>

				«Дауыт Сосланы хъынцъым» -ы.	<p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>бæстон дзуапп дæттынмæ; -уацмысы мидис равдисынæн пылан саразынмæ, уыцы пыланыл цыбыр сочинении ныффыссынмæ; -персонажтæн характеристика дæтттынмæ; -, уыдон тыххæй йæхи хъуыды зæгъынмæ; -дзырдутæй æмæ хрестоматийы фиппаинагтæй пайда кæнынмæ.</p>
36	1		Урок-беседæ	Дзадтиаты Тотырбег.Тотырбеджы цардæй фыст. «Уæлдæфы-ирон чызг».	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>текст раст, аив æмæ рæвдз кæсынмæ; - уацмысты мидис радзурынмæ; фæрстытæн бæстон дзуапп дæттынмæ; -уацмысы мидис равдисынæн пылан саразынмæ, уыцы пыланыл цыбыр сочинении ныффыссынмæ; -персонажтæн характеристика дæтттынмæ; -, уыдон тыххæй йæхи хъуыды зæгъынмæ; -дзырдутæй æмæ хрестоматийы фиппаинагтæй пайда кæнынмæ.</p>
37	1		Урок-беседæ	Гафез (Гаглойты Федыр).Цæф æфсæддоны уавæр æмæ сгуыхт «Зарæг цæрæнбоныл» -ы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Поэмæ – монолог, йæ аивадон æууæлтæ.Хæст æмæ хæстон. Цæф æфсæддоны уавæр. Йе сгуыхт. Йæ фæстаг хъуыдытæ цард æмæ намысыл. Поэмæ-монолог, йæ аивадон æууæлтæ.</p>

38	1			Хъайттаты Сергей Радзырд «Ирæд» -ы мидис.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Проблемон фарстатæн дзуапп дæттын.
39	1			Дзаболаты Хазби «Фашисттæ æхсынц Пушкины» ы генийы æнæмæлæт	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Дзаболаты Хазби — поэт. Йæ лирикон мотивтæ. Фашистты фыдракæндтæ. Сæ ахаст культурæмæ. Фашизм — адæм æмæ сæрибары знæгтæ. Поэты хъысмæт. Гени — æнæмæлæт. Уацмысы актуалон идейæтæ.
40	1			<i>Плиты Грис.</i> Хæсты æвирхъау фæстиуджытæ «Мад» - ы.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p>	<i>" Хæсты æвирхъау фæстиуджытæ. Мад æмæ йæ сидæр сабийы хъысмæт. Мады сидт сабырдзинадмæ. Презентаци</i>

					<p>удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
41	1			Плиты Грис.Балладæ «Иунаджы кадæг» -ы фольклорон бындур.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыгæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Балладæйы фольклорон бындур. Иунаджы уавæр, йæ трагикон хъысмæт. Абырджыты фыдракæнд. Æрдз фыдракæнды ныхмæ. Адæмы рæстаг тæрхон. Уацмысы гуманистон идейæтæ — тæригъæд нæ тайы,
42	1			Букъуылты Алыксы Радзырд «Æвдадзы хос» -ы мидис.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыгæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын удгоймагон уаа æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Радзырды мидис. Дыууæ цæстæнгасы æхсæнадон куыстмæ..
43	1			Тетцойты Таймураз.Таймуразы лирикæйыл афæлгæст.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтыгæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын базонаен уаа хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p>	. "Мæ Дигори мæйрохс", "Мæ гъæу". Рæсугъддзинад æнкъарын — уды фидауц. Патриотон хъуыдытæ — поэзийы мидис.

					<p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзæджы ахæдындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
44	1		Урок-диссæгты фæз	<p>Презентаци.</p> <p>Хъайтыхъты Азæмæт Таурæгъ «Ус богал» -ы мидис.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзæджы ахæдындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Уацмысы сюжет.
45	1		Урок-беседæ	<p>Хъодзаты Æхсар.Къостайы стыр куыст æмæ граждайнаг сгуыхт «Къостайы хæдзар» -ы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пълан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзæджы ахæдындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзæджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
46	1			<p>Дзасохты Музафер Зонд – æнамонды хос «Къостайы</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонæн уаа</p>	

				мидныхасы» -ы.	<p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
47	1		Тексты анализ	Радзырд «Бæхы цæссыгтæ» -йы мидис.	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
48	1			Адæймаг æмæ Райгуыраен бæстæйы иудзинад «Гъеуæдæй куы зонын...»	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблема раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	

49	1		Балц-ивгъуыдмæ	Малиты Васо. Скифтæ – иры номдзыд фыдæлтæ «Скифтæ» - йы	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	Авторы фæдзæхст: аразын – царды хос, адæмы фарн.
50	1		Урок-беседæ	<p><i>Хаджеты Таймураз</i> Хæххон æрдзы нывтæ «Мæ рох къуым» -ы.</p> <p>«Ирыстонмæ»</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p> <p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p> <p>удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	<p>Зоной: текст, йæ мидис; йæ цаутæ æмæ сæ рæзт (сюжет); сæ хъайтарты, уыдоны æууæлтæ æмæ æмæ ахастытæ;</p> <p>-дзырдаивады хуызтæ: литературæйæ – радзырд, поэмæ, драмæ, æмдзæвгæ; аивадон фæрæзтæй – юмор æмæ сатирæ, сурæт æмæ фæлгонц, строфа æмæ рифмæ, эпитет, метафорæ, абарст, фæсномыг ныхас (аллегорин), символ.</p> <p>Арæхсой: - тексттæ раст, аив æмæ рæвдз кæсынмæ; - уацмысты мидис радзурынмæ; фæрстытæн бæстон дзуапп дæттынмæ;</p>
51	1		Урок-беседæ	<p>Ходы Камал. Ирон зарæг – царды хъæлæс, æхсар æмæ намысы фидиуæг æмдзæвгæ «Кæмддæр ирон лæппутæ зарынц» - ы.</p>	<p>Регулятивон: ахуырадон нысан æвæрын, ахуырадон архæйдтытæ сбæрæг кæнын, ахуыры фæстиуджытæ рагацау сбæрæг кæнын</p> <p>базонаен уаа</p> <p>хи ныхас раст рацаразын зонын, проблемæ раст сбæрæг кæнын хъæугæ информаци ссарын зонын æмбаргæ куыст</p> <p>коммуникативон уаа</p>	<p>Фыдыуæзæг уарзыны темæ. Лирикон хъайтары цæстæнгас царды иууыл егъаудæр хæзнатæм (райгуыраен къона, ныййарæджы узæлд, хи къухвæллой)</p>

					<p>фæрстытæ æвæрын, хи хъуыдытæ æргом кæнын, ахуырты æмгуыстады пылан аразын</p> <p style="text-align: center;">удгоймагон уаа</p> <p>æнкъарын ирон æвзаджы ахадындзинад нæ адæмы царды, мадæлон æвзаджы аивдзинад , Фыдыбæстæм æмæ мадæлон æвзагмæ уарзондзинад гурын</p>	
--	--	--	--	--	---	--